

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

119. Rex Tunch. in Christ. aequior.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

angustias, aliquot mensium induxerat siccitas, & famem sementis minabatur, ad extorquendam pluuiam decretum publicè nomen Buz mutare Tunchini scilicet Regi legitimo, qua mutatione vniuersam credunt mutari naturam, nec esse aliud in metu cladum publicarum remedium certius. Addebant huic Bonzij solennia supplicationum, & detracta suis altaribus simulachra cum circumtulissent, nunc vnum, cras alterum sub dio relinquebant, vt eorum aspectu iratum cœlum placaretur. Ex iis vnum graui auro factum notauit furcifer, nactusque malè custoditum, admolitus est Deo suo manus, & ventrem illius, cultorum simplicium vt mos est ditatum liberalitate affatim vacauit. Reus sacrilegij eiusdem ethnicus iis ipsis diebus damnatus fuerat, huius tamen crimen nullo examine, nullis in iurijs in Christianos idcirco coniectum est quòd aduersarentur cultui idolorum; deferuntur à Bonziis ad sceleratam meretricè; ab hac ad Regem cum femineis querelis, & lamentis; causa iudicata Rex, & intacta belluinam vomit præcipit atque sententiam, quæ solenni mox aduersus Christum, & eius cultores edictione sancitur. Patres debilium lapsibus occursum defensionem Veri, & famæ Christianæ solidam in lucem mittunt; altera in modum epistolæ fideles hortantur vt Regis odio, & crudelitate Ministrorum in rem suam prudenter ad meriti cumulum vterentur, qua sanè adhortatione, ab aula semoti potissimum egebant, vt magno suo cum dolore sensit P. Maiorica in Prouincia Engheana. Vbiq; tamen fuere ingenti animo non pauci; plures ignaui, & inerti, quod ferè vsu venit in his aduersus Ecclesiam procellis. Atque hinc nostris integratus labor ad reconciliandos Deo lapsos.

Verum enim vero dum passim Ministri sæuiunt in Prouincia Engheana, & Tignoa in Christianos, & ædes sacras, impietatem Regi suam, eiusque idolis rependit Deus grandi cum fœnore. Chesium regni sedes, nocte vna quæ Februarij sequentis duodecimesimum præcessit, incendio periit, haudquaquam fortuito, sed ab hoste Rege Cocincina, paucorum periculo emissariorum, iniecto, vt hostem qui cum bellum gerebat, potentissimæ ciuitatis, & opulentissimæ præsidio nudaret; ex ea enim paucis horis præter fumum, & cinerem nihil superfuit. Arsit numerus elephantorum ingens, & multa equorum millia qui per inuolutum flammis grassantibus populum furentes, inferorum speciem ignium, & pœnarum horrendo spectaculo exhibebant. Palatium cum gaza regia; cum idolis templa; cum cœnobis Bonzij paucis exceptis consumpti sunt. Extincto vix igne purgatur solam, noua Chesium designatur, surgitque breuissimo tempore deletæ similis; materia scilicet vt in ruinam sic in fabricam facili. Rex ea mollitus regis vrbs clade, longèque nunc erga nos diuersus, solum nobis construendo templo, & domui offert, & stationibus duabus multum inter se distantibus, vastam illam urbem Societas sub anni finem obtinuit, quo P. Antonius Barbosa, & Felix Morellius ad eam appulerunt, cœterum hic annus.

P.P.p.p.

119.
Rex Tunchi.
in Christ.
æquior.

exacto similis, hoc vnum dissimile suggerit, quod interturbatae edicto Regio, incendio Checij & fame, conuersiones ethnicorum, vltra numerum centum, & viginti vnus supra septem millia non iere. Sed anno proximè consequenti 1637. nouem millia quingenti quinquaginta quatuor loti sunt sacro fonte, plures decem millibus futuri nisi excusationem Barbosæ frugiferam interceptisset latronum globus, quæ pestis illius regni est tam late sparsa, crebra, & immanis, vt si paulum modo ab habitatis recesseris aduolent, peiusque ferro quam tigres vnguibus sæuiant, saltem minus timendæ, quod extra suas syluas nisi fame adactæ non erumpant. Deprehensum Barbosam paratu spolians quem secum ferebat ad sacrificandum; munusculis sacris quæ magna copia collegerat ad excitandam Neophytorum pietatem, vestibus denique nudatum omni contumelia deturpant, vt fuit barbam ei amburere; pro crucifixi effigie, quam sibi rogabat ab iis dono reddi, fustibus onerare. Mone te demum meminisset vitam sibi singulari beneficio relinquere salutem; collectum hospitio Christiani, & quocumque subsidio licuit, iuenerunt. Maiorica item, Fontes, & Morellius, (quibus Neophytorum quos censui debetur pars maxima) vitæ sæpè discrimen adierunt, quod eo in regno cum Apostolica opera ferè coniunctum est. Sed periculum metus perpetuos, & aspera omnia obruebat torrens sanctorum voluptatum cum admirabilitas operum quibus abhibebantur diuinitus, mutationibus cordium illos reficeret, tam pronis, & subitis, vt hodie ethnicum, & dæmoniorum triste mancipium, viderent cras optimum Christianum, vno quidem in pago, ex centum & decem quos Christo pepererunt, magiam, & artes maleficas profitebantur septem, & viginti, (quo genere nullum Christo sceleratius inimicum.) omnes ante baptismum, scripta, characteres, libros cæterumque diabolicae fraudis instrumentum, suo quisque aceruo collectum, igni palam cremarunt, maiori prorsus miraculo, si non erro, quam curationum, quarum tamen tantam Neophytorum fides emerebatur crebritatem, vt iis referendis, integra historia opus sit. Accedebat his latens Christianorum virtus, quæ occasionibus prodebat sese. Mulier pecuniæ damnata, cui soluendæ non erat, vt sineretur viuere Christiana, vendere se ipsam voluit, vt pretio temporariæ libertatis, æternam retineret. Donarunt iudices præstanti sceminae indictam pecuniam, pudicitque illos tam claræ Amazoni Christianismum nundinari: quàm dissimilis ab hac celsitate, vilis & inhumanus pater, cui iuridicè indultum optione filium arctare, vel redeundi ad idola, vel renuntiandi paternis & bonis & spebus; non est cunctatus in hoc ancipiti filius, amplexus brachio infantem filiolum, grandiusculum manu trahens vxore præuia, crudelem patrem cum patrimonio, & lates deserit barbaros, vna prouidentia diuinæ cura de recto in futurum, victuque confusus. Gemina huic alterius iuuenis, sed alterius argumenti virtus. Sollicitatus diu ab impurissima femina, tandemque vi etiam non semel tentatus, explicuit

120.
Christiano-
rum Tunch.
virtutes
egregiæ.